

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK V.

4. 65.

СЕРЕДА, 15. СЕРПНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, AUGUST 15th, 1923.

No. 65.

VOL. V.

ПО ЦІЛІЙ НІМЕЧЧИНІ ВИБУХЛИ КОМУНІСТИЧНІ ЗАВОРУШЕННЯ.

В БОРОТБІ З ПОЛІЩЕЮ І ВІЙСЬКОМ МНОГО ГОЛОДНИХ РОБІТНИКІВ УБИТО І РАНЕНО.

Під напором комуністів уряд Кюна зрештешманом прем'єром Німеччини.

ДІССЕЛЬДОРФ, 13. серпня. — З ріжних частей окупованої території доносять нині про заворушення, під час яких пошкоджено склепи з поживою і поплилася кров.

Найгіршіше заворушення мало місце в Гельзенкірхені, де під час демонстрації убито двох робітників і від 15 до 20 тяжко ранено.

Дальше голодове заворушення вибухло в Крефельді, де минулого тижня впало кілька жертв. Крефельдська поліція арештувала в неділю 120 осіб, обжаловуючи їх о пошкодження склепів з убогання.

В Райнгазени комуністи заатакували поліційну стачію, розоружили трох поліцаїв і одного ранили.

В Вальтропі група робітників, уоружених в ножі і кий, пішла до поближкого села і примусила селян продавати споживчі продукти.

БЕРЛІН, 12. серпня. — Провінціальні центри Німеччини доносять, що високі ціни на поживу і брак грошей ведуть в багатьох місцях до грізного положення.

В Найроде, коло Бреслау, в боротьбі між поліцією і робітниками убито 13 осіб і багато ранено.

В Гановері убито трох і ранено 40, коли поліція хотіла розігнати товни, що пошкоджували склепи.

Страйковий рух в Берліні і інших містах набрав грізний оборот. Через відправлення з роботи робітників при будові кораблів і в інших індустріях в Штеттені, сподіваються там в понеділок генерального страйку. В Штассфурті, в Саксонії, вийшли на страйк всі майнері і робітники в інших індустріях.

Проголошений комуністами генеральний страйк в Німеччині застановив роботу в міських заведеннях. В деяких частях міста достава газу і електрики є відтята.

В КРОВАВІЙ БОРОТБІ З ВІЙСЬКАМИ В ЗАЙЦІ, В САКСОНІЇ, УБИТО 9 КОМУНІСТІВ А 30 РАНЕНО.

ЛОНДОН, 13. серпня. — Делегати з Берліна до "Сентрал Ньюс" доносять, що в Зайці, в Саксонії, прийшло нині до кровавої боротьби між комуністами і військом. Велика товпа комуністів штурмувала ратушу, окуповану військом, а також велися бої на вулицях.

В боротьбі убито 9 комуністів а 30 ранено. Також було багато ранених серед жовнірів.

ОДИНАЦЬОЦЬ ОСІБ УБИТО ПІДЧАС ГОЛОДОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ В ААХЕНІ.

БЕРЛІН, 12. серпня. — З Аахен доносять, що в тім місті і його околиці вибухли голодові заворушення, в яких убито 11 осіб а багато ранено. Місто не мало грошей і не могло виплатити допомоги безробітним. Тоді безробітні зібралися і пошкощували на поближкі поля в пошукуванні за поживою. Проти них виступили уоружені селяне і в той спосіб прийшло до боротьби, яка велася по цілій околиці Аахену.

ОДИН ПОЛІЦАЙ І П'ЯТЬ РОБІТНИКІВ УБИТО ПІДЧАС ЗАВОРУШЕННЯ В РОТГАВЗЕНІ.

БЕРЛІН, 12. серпня. — В Ротгавзені, коло Гельзенкірхену, комуністи три рази виставляли нині шибениці з завішеними на них карикатурами Кюна і Гуга Стіннеса, і за кожним разом поліція зривала їх на землю. Це закінчилося тим, що товпа рушила на поліцію і з того вивязалася боротьба, в якій одного поліцаї і п'ятьох робітників убито, а десятиох робітників ранено.

КОМУНІСТИ ЗАХОПИЛИ В СВОЇ РУКИ НІМЕЦЬКЕ ВІЛЬНЕ МІСТО ЛІБЕК.

ЛІБЕК, Німеччина, 13. серпня. — Комуністи приневодили сенат цього міста уступити і держати місто в своїх руках. До міста прибуло військо з наміром відібрати його з рук комуністів.

Лібек є одним з трох вільних міст в німецькій імперії і ним править його власний сенат, на чолі котрого стоїть бурмістр і міщанська рада. Його населення числить 80 тисяч осіб.

ОДИН КОМУНІСТ УБИТИЙ І МНОГО РАНЕНИХ ПІДЧАС БОРОТБІ З ПОЛІЩЕЮ В ГАМБУРГІ.

ГАМБУРГ, 13. серпня. — Під час боротьби з поліцією, в якій комуністи заняли порт і тунель Ельби та розоружили сторожів порядку, один комуніст зів'язаний а багато було ранених. Північне поліція повернула скріплені а почала стріляти на комуністів та взяла верх.

В інших містах комуністи остановляли трамваї і виганяли пасажирів.

ГАМБУРГ, 12. серпня. — Страйк серед робітників при будові кораблів в Гамбурзі і околиці скоро поширюється. Много заводів стоїть замкнені і вулиці в середині міста є заповнені демонстрантами, з котрих многи несуть червоні прапори. Страйк викликано, щоб добитися підвижки платні і для за-протестування проти несплатування платні працодавцями, які кажуть, що не можуть дістати грошей в банку.

СКЛАД НОВОГО НІМЕЦЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

ЛОНДОН, 13. серпня. — Склад нового німецького кабінету, який прийшов до керми в державі на місце уступившого правительства Кюна, зів'язаний офіційно сьогодні. Про це доносить депеша з Берліна до "Сентрал Ньюс". Склад нового кабінету слідує:

Прем'єр і міністер заграничних справ — Др. Густав Штрессман (німецька народна партія).

Міністер фінансів — Гільфердинг (соціал-демократ).

Міністер економії — Ганс фон Равер (німецька народна партія).

Міністер зеліанців — Гайнріх (директор Дайтшверке).

Міністер юстиції — Радбрух (соціал-демократ).

Міністер внутрішніх справ — Фуке (партія центра).

Міністри оборони, почт, телеграфів та праці остали незмінені. Ними є др. Гесслер, Штінгель і др. Гайнріх Браун.

Нове коаліційне міністерство буде мати за собою в парламенті 372 зі всіх 469 послів. В опозиції до правительства буде 71 націоналістичних і 26 комуністичних послів.

ВСІ БАНКИ В БЕРЛІНІ ЗАМКНЕНІ ЧЕРЕЗ БРАК ГРОШЕЙ; ГАЗЕТИ НЕ ВИХОДЯТЬ.

БЕРЛІН, 10. серпня. — Нині в подудне зістали замкнені всі берлінські банки через брак грошей, якими можна би оперувати. Райдсбанк (державний банк) оповістив, що не має під руками грошей і нема виглядів, щоби вони були в найближій будучности.

Друкарні, які випускали денно біліони марок, застановили нині рано працю через страйк в друкарській промислі.

Через страйк друкарів не вийшли також берлінські газети, за винятком робітничих.

СОЦІАЛІСТИ ПОПІРАЮТЬ КОМУНІСТІВ В ЇХ ДОМАГАННІ РЕЗИГНАЦІЇ ПРАВИТЕЛЬСТВА КЮНА.

БЕРЛІН, 11. серпня. — Канцлер Кюна вніс свою резигнацію, якої президент Еберт не прийняв. Однак він може буде змушений уступити завдяки залученій акції комуністів і соціалістів.

Соціалісти рішили піддержати внесок комуністів з заявою веводити для Кюна, яке буде предложене в парламенті в понеділок. На цім висить будучність правительства Кюна.

За той час загальний неспокой, викликаний браком поживи, поширюється по цілій країні. Грунт стає пригожий для большевицької пропаганди і в великих центрах говориться про державний переворот.

Положення робітництва стає шораз гірше. Всі страйки продовжуються, за винятком в друкарській промислі грошей. Комуністи проголосили триденний генеральний страйк.

В додатку до резигнації канцлера Кюна, комуністи домагаються сконфіскації всіх споживчих средств в користь робітників, більшої платні після золотой валюти і дозволу устроювати публічні демонстрації.

Помимо заборони президента Еберта устроювати публічні мітинги і демонстрації, комуністи скликали мітинги, на котрих домагалися уоруження робітників як підстави для робітничо-селянського правління.

НІМЕЧЧИНА ЗАСТАНОВЛЯЄ ВИПЛАЧУВАННЯ ВОЄННОГО ВІДШКОДОВАННЯ ДЛЯ ВСІХ АЛІАНТІВ.

ЛОНДОН, 13. серпня. — Делегати з Берліна до "Сентрал Ньюс" кажуть, що німецьке правительство оповістило, що застановлення виплати репараций для Франції і Бельгії буде поширене на всіх аліантів, так як в інакій спосіб фінансова реформа Німеччини є неможлива.

АНГЛІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО УВАЖАЄ ОКУПАЦІЮ РУРЦІНИ НЕЛЕГАЛЬНОЮ.

ЛОНДОН, 12. серпня. — Лорд Корзон, британський міністер заграничних справ, вручив французькому і бельгійському амбасадорам ноту в справі німецьких репараций, в якій ясно і недвозначно заявляє, що окупація Францією і Бельгією Рурцини є неелегальною і не є авторизованою Версальським договором.

КОМУНІСТИ ПРОВОДЯТЬ РОБІТНИЧИМИ СТРАЙКАМИ.

БЕРЛІН, 10. серпня. — Німецьчина знаходиться нині на передодні цілковитого розкладу. З упадком вартости німецької валюти до 8 мільонів марок за одного долара, ціни на споживчі продукти підскочили так високо, що убога класа не є в силі їх купити.

Брак споживчих средств і велика доржнтя дали привід до нових страйків, безробіття і голодових заворушень.

Зі всіх сторін Німеччини надходить вісти про страйки і заворушення. Ними провдять комуністи, які, користаючи з загального невдоволення робітництва, розвинули дуже енергійну агітацію і зискали серед zorganizованого робітництва багато нових членів і прихильників.

До Берліна прибувають численні робітничі делегації з ріжних промислових центрів, щоби предложити правительству свої домагання. Вони нестерігають, що в разі неслухання їх робітники будуть приневодені вступити на дорогу прямої акції.

Комуністи вказують, що буржуазія неспосібна вже перевести удоровлення економічних відносин в Німеччині. Вони заявляють, що Німеччина мусить піти слідами робітників і селян колишньої російської імперії і збудувати на руїнах буржуазної Німеччини нову робітничо-селянську Німеччину. Теперішнє положення в Німеччині комуністи порівнюють з положенням Росії під час режиму Керенського.

В Берліні прибувають численні робітничі делегації з ріжних промислових центрів, щоби предложити правительству свої домагання. Вони нестерігають, що в разі неслухання їх робітники будуть приневодені вступити на дорогу прямої акції.

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.

РЕПРЕСИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ В ФІНЛЯНДІ.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 9. серпня. — Фінляндське правительство розпочало енергійну кампанію з метою здавлення комуністичних організацій і їх діяльності в Фінляндії.

Власти проголосили Партію Праці неелегальною організацією і арештували 27 послів з тої партії, які були вибрані при останніх виборах. Загальне число арештованих доходить до 100 осіб.

Власти заборонили також видавання всіх комуністичних часописів і замкнули всі їх друкарні.

Як причину репресій подають те, що Партія Праці була вчюю партією комуністів, в той час як є підземельна Комуністична Партія Фінляндії.

При кермі в Фінляндії знаходиться під теперішню пору аграрна партія, зложена з дідичів, яка при послідніх виборах здобула більшість мандатів.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ КОМУНІСТІВ В БОЛГАРІЇ.

СОФІЯ, 8. серпня. — Нове болгарське правительство рішило за всяку ціну здавити всі комуністичні організації. Від місяця болгарські власти уживають терору, щоби розбити Комуністичну Партію Болгарії, найсильнішу комуністичну організацію в балканських краях.

Поверж 1,000 визначнейших болгарських комуністів задержано в тюрмі.

Міністер внутрішніх справ заявив рішучо, що він уживе як найострішших кроків, щоби покінути "з конспіративною роботою комуністів, спрямованою до знищення державного устрою в Болгарії".

Болгарські власти заборонили комуністам устроювати всякі демонстрації і зібрання. Вони слідять навіть за приватними сходами комуністів і посилають на них поліцію, яка арештує комуністів за змову проти держави.

Недавно має відбутись судова розправа проти Коларова, провідника болгарських комуністів і секретаря Комуністичного Інтернаціоналу.

РОЗКОЛ В ІТАЛІЙСЬКІЙ СОЦІАЛІСТИЧНІЙ ПАРТІЇ.

РИМ, 9. серпня. — Частина італійської Соціалістичної Партії заявила за кооперацію з правительством Муссоліні і наслідком того партії грозиць новий розкол. На чолі у-годовців стоїть посол Алесандрі, який видає свою газету, в котрій пропонує співпрацю з Муссоліні.

СЕРРАТИ ВИКЛЮЧЕНИЙ З ПАРТІЇ.

РИМ. — Після чуток італійська Соціалістична Партія виключила з своїх рядів трох соціалістичних послів: Альберта Малагесту, Франціска Буфоні і Серраті. Іх виключено за те, що вони агітували за кооперацію з іншими партіями.

АРЕШТОВАННЯ КОМУНІСТИЧНОГО КОМУ.

РИМ, 8. серпня. — Поліція арештувала комуністичного посла з Пізи Джозеппа Мінгріна, який є основателем і провідником комуністичних "Червоних Гвардій", сформованих для боротьби з фашізмом.

ЗБІР КАНАДІЙСЬКОЇ ПШЕНИЦІ В 1923 РОЦІ.

ОТТАВА, 13. серпня. — Домініанське статистичне бюро обчислює, що весь збір пшениці в Канаді цього року буде висити 382,514,000 бушлів. Це менше як минулого року, коли було 399,786,400 бушлів. Звіт цей є опертий на стані зів'язів з кінець липня.

На самі три степові провінції в західній Канаді припадає 357,295,000 бушлів, з того на Манітобу 44,468,000 бушлів, Саскачеван 211,776,000 бушлів і на Альберту 101,776,000 бушлів.

Границя між Польщею і Україною замкнена.

ВАРШАВА, 7. серпня. — Радянські власти не перепускають ніяких подорожних через границю між Польщею і Україною.

Особи, які одержали дозвіл на віздз з Радянських Республік за границю через Польщу, відбувають дорогу через Барановичі.

В РУМУНІЇ ЗАВЕДЕНО 12-ГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ.

ВІДЕНЬ, 6. серпня. — Румунське министерство праці заведе у всіх більших фабриках 12-годинний день праці без окремої винагороди за надзвичайні години.

Правительство оправдує таке зарядження konieczністю підвищення продукції. З огляду на те, що фабрики находяться під наглядом військових відділів, всякий протест буде здавлений оружною силою.

ЗАСУД ПОЛЬСЬКОГО КОМУНІСТА.

ВАРШАВА, 8. серпня. — В Познанні засуджено робітника Косовського за принадлежність до Комуністичної Партії на два і пів року в'язниці.

ПАРИЖ, 13-го серпня. — Французський франк спав нині понизше 18 за долара.

КУРС ДЛЯ УЧИТЕЛІВ РОБІТНИЧИХ ДІТОЧИХ ШКІЛ.

Центральна Шкільна Рада для Робітничих Діточих Шкіл при Стіваришенню Українськїх Робітничий Дім проголосила спеціальним повідомленням, розісланим до всіх Філій і Відділів Стіваришенню, що ухвалений четвертим з'їздом Стіваришенню учительський курс відбудеться в місячних жовтні, падолісті і грудні ц. р. в Українськїх Робітничий Дому в Вінніпегу.

Члени Стів. У.Р.Д., що бажають скористати з цього учительського курсу, можуть внести свої аплікації, потвержені зарядом Філії або Відділу, до якого даний член належить, не пізніше, чим до 10-го вересня. В повідомленню Центральної Шкільної Ради подана вимога, які ставитись аплікантам і умовини, на яких вони можуть скористати з науки на цім курсі.

За всякими інформаціями в цій справі належить звертатись до Центральної Шкільної Ради при Стів. У.Р.Д. в Вінніпегу.

АМЕРИКАНСЬКА ПРИБУЛА ДО МОСКВИ.

МОСКВА, 7. серпня. — В неділю прибули тут члени неурядової американської місії, в склад якої входять сенатори Кінг і Лед, конгресмен Фрер і зяток по хліборобським справам Алберт А. Джансон, директор школи для візрюшого господарства в стейті Нью Йорк.

ПІВРІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ У.Р.Д. В ВІННІПЕГІ!

Подається до відома всім членам відділу Українського Робітничого Дому в Вінніпегу, що піврічні збори відділу відбудуться в неділю, 19. серпня, о годині 8-й вечером в Укр. Робітничий Дім.

Обовязком кожного члена відділу прибути на ці збори, позаяк є важні справи до погодження. Заряд.

УВАГА! ТДЬМО ВСІ НА ПІКНІК! УВАГА!

ФІЛІЯ СТОВАРИШЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ДІМ В ІСТ КИЛДОНАН

устроює

В НЕДІЛЮ, 19. СЕРПНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

ПРОГРАМА ПІКНІКУ БОГАТА. — ДОБІРНА МУЗИКА ПІД ПРОВОДОМ ТОВ. ГУЦУЛЯКА. — ЗИМНІ НАПИТКИ. — МОРОЖЕНЕ. — СМАЧНІ ПЕРЕКУСКИ.

Тож приходіть всі і клічте своїх знайомих гарно забавитись на свіжім воздузі, а комітет з свого боку доложить всіх старань, щоби всіх гостей задоволити.

ЯК ІХ АТИ: — Беріть "Морс Плейс" стрітку, котра іде Мейн стрітом і іде до місця де вона вертає назад, а там будуть товариші, котрі вкажуть вам дорогу на місце пікніку.

ВРАЗІ НЕПОГОДИ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗАБАВА В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ІСТ КИЛДОНАН.